

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

16.10.2013

B7-0475/2013

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 110 ods. 2 rokovacieho poriadku

o migračných tokoch v oblasti Stredozemia s osobitným zreteľom na tragické udalosti pri pobreží Lampedusy
(2013/2827(RSP))

Jan Mulder
v mene skupiny ALDE

B7-0475/2013

Uznesenie Európskeho parlamentu o migračných tokoch v oblasti Stredozemia s osobitným zreteľom na tragické udalosti pri pobreží Lampedusy (2013/2827(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv z roku 1948,
- so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a na dodatkové protokoly k nim,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 439/2010 z 19. mája 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl¹,
- so zreteľom na návrh o dohľade nad vonkajšími morskými hranicami v súvislosti s operačnou spoluprácou, ktorú koordinuje Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1168/2011 z 25. októbra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 2007/2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Frontex)²,
- so zreteľom na pozíciu Európskeho parlamentu prijatú v prvom čítaní 10. októbra 2013 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. .../2013, ktorým sa zriaďuje Európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR)³,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Európskej komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 20. marca 2013 s názvom Európska susedská politika: snaha o posilnené partnerstvo (JOIN/2013/0004),
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. apríla 2011 o revízii južnej dimenzie európskej susedskej politiky⁴,
- so zreteľom na otázku na ústne zodpovedanie z 20. mája 2013 o Programe Únie týkajúcom sa dobrovoľného trvalého presídlenia,
- so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o návšteve jeho delegácie na Lampeduse v novembri 2011,
- so zreteľom na návštevu predsedu Európskej komisie Josého Manuela Barrosa

¹ Ú. v. EÚ L 132, 29.5.2010, s. 11.

² Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 1.

³ Prijaté texty, P7_TA(2013)0416.

⁴ Ú. v. EÚ C 296 E, 2.10.2012, s. 114.

na Lampeduse a komisárky pre vnútorné veci Celilie Malmströmovej z 9. októbra 2013 a na súvisiacu rozpravu v pléne o migračnej politike EU v oblasti Stredozemia, s osobitným prihliadnutím na tragické udalosti pri pobreží Lampedusy, ktorá sa konala v ten istý deň,

- so zreteľom na články 77 a 80 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže v dôsledku najnovších tragických udalostí pri pobreží Lampedusy zahynulo najmenej 360 migrantov a mnohí ďalší sa pohrešujú;
- B. keďže podľa Medzinárodnej organizácie pre migráciu zahynulo na mori od roku 1993 prinajmenšom 20 000 osôb, čo opätovne poukazuje na potrebu vyvinúť maximálne úsilie o záchranu ľudských životov v nebezpečenstve a na nevyhnutnosť, aby si členské štáty splnili svoje záväzky v oblasti záchrany v medzinárodných vodách;
- C. keďže pašeráci a obchodníci s ľuďmi zneužívajú nelegálnych migrantov a obeť sú prinútené, nalákané alebo oklamané, aby na príchod do Európy využili zločinecké siete; keďže tieto zločinecké siete predstavujú závažné riziko pre životy migrantov a sú problémom pre EÚ;
- D. keďže zásada solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti je stanovená v článku 80 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
- E. keďže cieľom nového revidovaného spoločného európskeho azylového systému (CEAS) je stanoviť jasnejšie pravidlá a zaručiť spravodlivú a primeranú ochranu utečencov, ktorí potrebujú medzinárodnú ochranu;
- F. keďže právne predpisy EÚ už poskytujú niektoré nástroje, napr. vízový kódex a Kódex schengenských hraníc, ktoré umožňujú udeľovať utečencom humanitárne víza;
- G. keďže členské štáty by mali byť povzbudzované, aby využívali finančné prostriedky, ktoré im poskytne Fond pre azyl a migráciu a finančné prostriedky dostupné z prípravnej akcie s názvom Umožnenie presídlenia utečencov v núdzových situáciách, do ktorej patria okrem iného tieto opatrenia: podpora osôb, ktoré Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR) už uznal ako utečencov; podpora núdzových opatrení v prípade skupín utečencov, ktoré sú označené za prioritné, sú obeťami ozbrojených útokov a čelia iným okolnostiam extrémneho ohrozenia vrátane ohrozenia života; v prípade potreby v krízových situáciách poskytnutie dodatočnej finančnej podpory UNHCR a jej styčným organizáciám v členských štátoch a na úrovni Únie;
1. vyjadruje hlboký smútok a ľútosť nad tragickými stratami na životoch pri pobreží Lampedusy; naliehavo vyzýva Európsku úniu a členské štáty, aby vyvinuli väčšie úsilie o zabránenie ďalším stratám na životoch na mori;
 2. domnieva sa, že udalosť na Lampeduse by mala pre Európu predstavovať varovanie a že jediný spôsob, ako zabrániť ďalšej tragédii, je prijatie koordinovaného prístupu založeného na solidarite a zodpovednosti, ktorý by sa podporil spoločnými nástrojmi;

3. vyzýva, aby sa poskytla humanitárna pomoc osobám, ktoré prežili takéto tragické udalosti, a požaduje, aby sa EÚ a členské štáty naďalej zaväzovali, že zaručia ich univerzálne základné práva, najmä práva maloletých bez sprievodu;
4. zdôrazňuje, že treba uprednostňovať zákonný vstup do EÚ pred nebezpečným nezákonným vstupom, ktorý by mohol byť spojený s rizikom obchodovania s ľuďmi a so stratami na životoch; vyzýva preto členské štáty, aby preskúmali všetky existujúce právne predpisy a postupy EÚ týkajúce sa poskytovania bezpečného vstupu do EÚ s cieľom umožniť dočasný vstup osobám, ktoré sú nútené utiecť zo svojej krajiny; poukazuje na to, že právne predpisy EÚ už poskytujú niektoré nástroje, napr. článok 25 vízového kódexu a článok 5 Kódexu schengenských hraníc, ktoré umožňujú udeľovať utečencom humanitárne víza;
5. vyjadruje znepokojenie nad rastúcim počtom ľudí, ktorí riskujú svoj život tým, že sa púšťajú do nebezpečných plavieb člnmi po Stredozemnom mori smerom do EÚ; vyzýva členské štáty, aby prijali opatrenia, ktoré umožnia žiadateľom o azyl prístup do azylovému systému Únie bezpečným a spravodlivým spôsobom;
6. pripomína, že solidaritu EÚ by mala sprevádzať zodpovednosť; upozorňuje členské štáty, že majú právnu povinnosť poskytnúť pomoc migrantom na mori;
7. nalieha na členské štáty, aby uplatňovali svoje právomoci a využívali všetky existujúce opatrenia na účely záchrany na mori;
8. vyzýva EÚ a členské štáty, aby zrušili alebo prehodnotili všetky právne predpisy, na základe ktorých sa ľudia dopúšťajú trestného činu, keď pomáhajú migrantom na mori; vyzýva Európsku komisiu, aby prehodnotila smernicu Rady 2002/90/ES, v ktorej sú vymedzené sankcie v prípade napomáhania neoprávneného vstupu, tranzitu a bydliska, s cieľom objasniť, že poskytovanie humanitárnej pomoci migrantom na mori, ktorí sú v núdzovej situácii, je všeobecným pravidlom a za žiadnych okolností nejde o akciu, ktorá by mala viesť k akejkoľvek forme sankcií;
9. vyzýva Úniu, aby urýchlene odsúhlasila nové pravidlá zadržiavania pre koordinované operácie Frontex-u na mori s cieľom dosiahnuť efektívne a koordinované záchranné opatrenia na úrovni EÚ a zabezpečiť, aby sa operácie vykonávali v plnom súhlase s príslušnými medzinárodnými ľudskými právami, právom o utečencoch, ako aj normami a záväzkami podľa morského práva;
10. vyzýva Frontex a členské štáty na zabezpečenie toho, aby všetci príslušníci pohraničnej stráže a ďalší zamestnanci členských štátov, ktorí sú súčasťou európskej pohraničnej stráže, ako aj zamestnanci agentúry absolvovali odbornú prípravu zameranú na príslušné právo Únie, medzinárodné právo a základné práva, a to v súlade s článkom 5 revidovaného nariadenia o Frontex-e;
11. vyzýva Úniu a členské štáty, aby pracovali na vytvorení efektívnych mechanizmov identifikácie bezpečných miest na vylodenie zachránených utečencov a migrantov;
12. vyzýva Úniu a jej členské štáty, aby zriadili prístup k spravodlivým a efektívnym azylovým konaniam pre tých, ktorí môžu potrebovať medzinárodnú ochranu, a to

na základe pochopenia toho, že vylozenie nevyhnutne neznamená výhradnú zodpovednosť za postup a riešenia na strane štátu, na území ktorého sa vyloďujú osoby zachránené na mori;

13. vyzýva EÚ a členské štáty, aby riadili zmiešané migračné toky prostredníctvom využívania dostupných európskych a vnútroštátnych nástrojov a zabezpečili dobrú koordináciu a komunikáciu, ako je uľahčovanie výmeny informácií medzi pobrežnými strážami jednotlivých štátov;
14. vyzýva Úniu, Frontex a členské štáty na zabezpečenie toho, aby poskytovanie pomoci migrantom v núdzovej situácii a záchrana na mori patrili medzi kľúčové priority vykonávania nedávno prijatého nariadenia o systéme EUROSUR;
15. požaduje zvýšenie rozpočtu Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO) a rozpočtu Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie (Frontex), aby pomáhali členským štátom za okolností, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach, a to so zreteľom na skutočnosť, že niektoré situácie môžu zahŕňať núdzové humanitárne situácie a záchranu na mori; pripomína, že primerané financovanie týchto nástrojov má zásadný význam pre zavedenie koordinovaného prístupu; vyzýva tiež členské štáty, aby zintenzívnili praktickú spoluprácu s úradom EASO a Frontex-om, a to aj prostredníctvom pomoci v naturáliách (styční dôstojníci, materiálna podpora atď.);
16. vyjadruje poľutovanie nad tým, že EÚ nedokázala alebo nechcela vypracovať komplexnú stratégiu pre oblasť Stredozemia, ktorá by umiestnila migráciu za prácou do kontextu sociálneho, hospodárskeho a politického vývoja v jej susedstve; žiada, aby EÚ poskytla svojim južným susedom väčší prístup na trh; naliehavo vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby venovala väčšiu dôležitosť opatreniam, ktorými sa zabráni chaotickej emigrácii a vlády krajín južného Stredozemia sa podnietia, aby vykonávali efektívnejšie kontroly svojich hraníc;
17. vyzýva EÚ, aby pokračovala v poskytovaní humanitárnej, finančnej a politickej pomoci v krízových oblastiach v severnej Afrike a na Blízkom východe s cieľom riešiť hlavné príčiny migrácie;
18. vyzýva členské štáty, aby zabezpečili správne uplatňovanie všetkých ustanovení rôznych nástrojov systému CEAS; pripomína členským štátom, že osoby, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, by mali byť odkázané na príslušné azylové orgány jednotlivých štátov a mali by mať prístup k spravodlivému a účinnému azylovému konaniu;
19. zdôrazňuje predovšetkým dôležitosť rozdelenia finančnej zodpovednosti v oblasti azylu a odporúča vytvorenie mechanizmu s dostatočnými zdrojmi na základe objektívnych kritérií s cieľom znížiť tlak na členské štáty, ktoré z absolútneho alebo relatívneho hľadiska prijímajú vyšší počet žiadateľov o azyl a osôb pod medzinárodnou ochranou;
20. žiada EÚ a jej členské štáty, aby prijali primerané a zodpovedné opatrenia týkajúce sa možného prílivu utečencov do členských štátov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aj naďalej sledovali súčasnú situáciu a pracovali na plánoch pre núdzové situácie vrátane možnosti uplatňovania smernice o dočasnej ochrane, pokiaľ si to budú vyžadovať dané

podmienky;

21. vyzýva členské štáty, aby v súlade s existujúcim medzinárodným právom a právom EÚ dodržiavali zásadu nevyhostenia; vyzýva členské štáty, aby okamžite skoncovali s akýmikoľvek protizákonnými a dlhotrvajúcimi praktikami zadržovania, ktoré sú porušením medzinárodného a európskeho práva, a pripomína, že opatrenia v oblasti zadržovania migrantov musia byť vždy v súlade s administratívnym rozhodnutím, riadne odôvodnené a obmedzené na určitý čas;
22. nabáda členské štáty, aby riešili akútne potreby presídľovaním nad rámec existujúcich kvót jednotlivých štátov a humanitárnym prijímaním; nabáda členské štáty, aby využívali finančné prostriedky, ktoré sú stále dostupné v rámci prípravnej akcie/pilotného projektu pre presídlenie;
23. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, parlamentom a vládam členských štátov, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov a vysokému komisárovi OSN pre utečencov.